No 22. 1842.

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS-BLAD.

Donderdag 17 Februarij.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 13den Februarij.

In de zitting der kamer van afgevaardigden van gisteren heeft de minister van openbare werken, bij afwezendheid van den oorlogs-minister, maarschalk *Soult*, het ontwerp van wet voor de jaarlijksche ligting van 80,000 man aangeboden.

De bureaux der kamer hebben thans de leden benoemd die de commissie voor het onderzoek van het budget voor het volgend jaar moeten uitmaken. Het *Journal des Débats* berekent dat van de achttien leden er slechts twee tot de oppositie behooren, zijnde de heeren *Ducos* en *Lacrosse*, die in het derde bureau gekozen zijn.

— Men merkt op dat de raad van ministers in de jongste dagen niet bijeen is geweest, schoon de uitslag van de jongste stemming der kamer met betrekking tot het voorstel van den heer *Ganneron* daartoe van zelf aanleiding scheen te geven; verscheidene der ministers zijn echter afzonderlijk op de Tuilerien geweest.

— Eergisteren hebben de voornaamste leden van het korps diplomatiek zich bij den britschen gezant, lord *Cowley*, vereenigd. Aanleiding tot deze buitengewone bijeenkomst zou, naar men zegt, de weifeling van ons kabinet gegeven hebben omtrent deszelfs al of niet ratificatie van het traktaat der groote mogendheden tot afschaffing van den slavenhandel, bepaaldelijk ter zake van het daarin vervatte artikel over het regt van onderzoek der schepen op zee, waarvan de oppositie bij de discussie van het adres een punt heeft weten te maken, waarmede de nationale eer gemoeid was.

— In het vorig jaar werd door het hof van assises te Angers, het tegenwoordig lid der kamer *Ledru-Rollin*, veroordeeld tot eene boete van 2000 fr. en 3 maanden gevangenis, wegens het houden eener oproerige rede voor de kiezers van Mans, welke straf hij moet ondergaan nadat zijn mandaat als gedeputeerde verstreken is, alsmede de drukker van den *Courrier de la Sarthe*, die de rede in zijn blad geplaatst had, tot 4 maanden gevangenis en 4000 fr. boete. Beiden hebben zich daarop in cassatie voorzien, en thans heeft het hof het gezegd vonnis met betrekking tot den afgevaardigde, wegens gebrek in den vorm verbroken, maar hetzelve ten aanzien van den drukker gehandhaafd. Die zaak zal dus op nieuw voor het hof van assises moeten worden gebragt.

— De *National* vermeldt dat eene gisteren ontvangen depeche het berigt hield dat de politieke gevangenen op den Mont St.-Michel eene nieuwe, doch weder vruchtelooze poging om te ontkomen hadden gedaan, *Barbes*, *Martin-Bernard*, *Blanqui*, *Delsade* en verscheidene anderen waren reeds op het punt om hunne vrijheid herkregen te hebben, toen *Barbes* van eene zekere hoogte viel en zich kwetste, welke val door de wachten werd gehoord en het ontwerp deed mislukken.

— Een schoorsteenveger van Kamerrijk, met name *Ducret*, heeft van de Regering een brevet van uitvinding gevraagd, op het bezigen van roet in plaats van steenkolen, om daaruit gaz ter verlichting te trekken. Hij beweert dat zoodanig gaz een veel sterker en zuiverder licht dan dat uit steenkolen oplevert.

— Te Tivernon, in de nabijheid van Pithiviers, zijn negentien kinderen, welke zich vermaakten met op het ijs te glijden, plotselings door hetzelve gevallen en allen verdronken.

— Berigten uit Algiers tot den 5den Februarij melden, dat de stoomboot, den 1sten van Oran aangekomen, het berigt had aangebragt dat de gouverneur-generaal *Bugeaud*, door het ongunstige weder verhinderd, eerst in de laatste dagen van Januarij naar Tlemecen was vertrokken. Al de troepen die hem op dezen togt vergezelden waren met percussie-geweren gewapend, waarvan men zich in het tegenwoordig regenachtig jaargetijde het beste resultaat en een groot overwigt op de vuurwapenen der Arabieren beloofde.

Uit Oran meldt men, te Algiers berigten tot den 3den Februarij. De generaal *Bedeau* was van een togt naar Mascara, werwaarts hij een aanzienlijk konvooi begeleid had, te Mostaganem teruggekeerd, zonder dat de kolonne op den afmarsch en den terugtogt een schot op den vijand had behoeven te doen. De generaal *Lamoricière*, die te Mascara kommandeert, maakte zich gereed om in gemeenschap te komen met de afdeeling troepen onder den gouverneur-generaal *Bugeaud*, die aan de zijde van Tlemecen zou manoeuvreren.

In berigten uit Mascara wordt de verzekering gegeven, dat de ondergang van *Abd-el-kader* meer en meer waarschijnlijk werd, aan den eenen kant door den afval der zijnen, aan den anderen door de ontevredenheid zijner troepen die sedert een jaar geen soldij meer getrokken hadden en meer en meer gedemoraliseerd werden. Dagelijks kwamen er deserteurs en soms kleine detachementen over. — De Arabische stammen tusschen Mostaganem en Mascara waren jegens de Franschen welgezind, en voorzagen de markt in laatstgemelde plaats van het noodige, zoodat de troepen overvloed van levensbehoeften hadden; zij hadden slechts rust noodig, als hebbende zeer veel geleden door de onophoudelijke togten en de strenge koude, waardoor veel vee, en zelfs verscheidene Arabieren waren omgekomen. Men zeide dat zulke strenge winters zich telkens om de dertig of veertig jaren in die streken deden gevoelen.

In weerwil van de goede stemming van een deel stammen, en van den gehoopten afval van anderen, had men weder twee razzias of rooftogten uitgevoerd, waardoor men eene groote hoeveelheid slagtvee had buit gemaakt.

— Ter beurze van gisteren waren genoteerd: 5 pCt. 119, 10; 3 pCt. 80,05; Nap. r. 106,75; Spanje 25 drie achtste; Rom. L. 104¼.

Van den 14den. — Heden zijn in de kamer van afgevaardigden de discussien geopend over het in overweging nemen van het voorstel des heeren *Ducos*, strekkende om aan het kiesregt eene meerdere uitbreiding te geven. Nadat de voorsteller zijn ontwerp ontwikkeld had heeft de minister van binnenlandsche zaken, *Duchâtel*, hetzelve bestreden. De discussie werd bij het vertrek van den post nog voortgezet.

— De *Moniteur Parisien* zegt dat het voorgevallene te Mont St.-Michel niet eene poging geweest is tot ontkoming, maar dat de gevangenen in opstand zijn geraakt; de bijzonderheden waren echter nog niet bekend.

— Berigten uit Madrid tot den 7den houden, dat er nog geen einde gekomen was aan de onzekerheid, of men eene verandering in de leden van het ministerie te verwachten had of niet. In de kamer der gedeputeerden was weder een amendement in een vijandelijken zin tegen het ministerie gesteld, met 72 tegen 65 stemmen aangenomen; desniettemin scheen het ministerie den uitslag van de stemming over het adres niet te duchten.

Men sprak te Madrid steeds van het terugontbod van den britschen gezant *Aston*; alsmede van de zending van een observatiekorps van 12,000 man naar de portugesche grenzen.

Volgens een officielen staat in Madridsche Courant van den 7den voorkomende, bedroeg het getal der verkochte nationale domeinen op het einde van November ll. reeds 46,500, waarvan de opbrengst was geschat geweest op 743,702,282 realen, terwijl zij had bedragen 1,702,788,623 realen.

— Ter beurze van heden (14 Februarij) waren genoteerd: [illegible] 118,90; 3 pCt. 79,05; Nap. r. 106,25; Spanje 25⅝ [illegible] L. 104¼.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 13den Februarij.

Z. M. de Koning van Pruissen is den 11den dezer in den namiddag te Keulen aangekomen. Aldaar was uit de naburige streken eene ontelbare menigte zamengevloeid, die den Koning met de ondubbelzinnigste geestdrift begroette, en hem onder vreugdegejuich bij zijnen intogt in de feestelijk versierde stad begeleidde. Des avonds zou er eene algemeene verlichting plaats hebben.

Den vorigen nacht had de Koning te Dusseldorf doorgebragt, alwaar bij insgelijks met groote vreugdebedrijven ontvangen was.

Den 12den heeft de koning Keulen verlaten om over Elberfeld naar Berlijn terug te keeren.

— Te Berlyn heeft men berigt ontvangen, dat de gemalin van Z. K. H. den Grootvorst-Troonopvolger van Rusland zich in gezegenden toestand bevindt.

— In Hannover loopt het gerucht, dat de kabinets-minister *von Schelé*, het hoofd van de thans daar te lande bovendrijvende partij, zijn ontslag gevraagd en ook reeds bekomen zou hebben. Als zijn opvolger noemde men den graaf *von Knijphausen*. (De Hannoversche dagbladen tot den 11 spreken tot dusverre van dit gebeurde niet).

— Uit Alexandrie schrijft men onder dagteekening van 22 Januarij: » In het staatkundige is het hier geheel stil, en er valt niets bijzonders te melden, dan dat heden bij gelegenheid van het Kurban-Bairamfeest, op de vloot de Turksche uniform is ingevoerd geworden. Men spreekt sedert eenigen tijd van een ontwerp van *Mehemed*-Ali, om al zijne oorlogsschepen met uitzondering der linie-schepen, waarvan er vier onttakeld in de dokken liggen, in transportvaartuigen te veranderen en voor den handel te bezigen. Het ware te wenschen, dat dit zich bevestigde; want het zou een bewijs zijn, dat de Pacha eindelijk de nutteloosheid zijner pogingen inzag, om Egypte tot eene zee-mogendheid te verheffen.

» Uit Syrie hebben wij berigten tot den 8sten dezer, die de aankomst van *Mustapha*-Pacha aldaar melden. De strijdende partijen waren door hem ontboden om over de middelen tot bevrediging te handelen, maar de Maroniten waren begonnen met eene aanzienlijke som te eischen, als vergoeding der door de Drusen aan hen toegebragte schade, welke dezen weigerden te betalen; er bestond dan ook voor alsnog weinig hoop op een duurzaam herstel van den vrede; veeleer heerschte er steeds eene groote gisting. De opperhoofden der Drusen waren ontevreden vertrokken en men vreesde voor nieuwe vijandelijkheden, te meer, daar de Turksche overheden, in plaats van onzijdig te blijven, ten einde de beide partijen te kunnen beteugelen, de Drusen schenen te begunstigen en zich vijandig jegens de Maroniten betoonden."

ENGELAND.

LONDEN, den 13den Februarij.

In de zitting van het lagerhuis van Maandag den 14den zullen de openbare beraadslagingen over het vraagstuk van de herziening der graanwetten een aanvang nemen. De gewezen minister lord *Russell* zal daarbij het voorstel doen, om, in plaats van de verminderde schaal van opgaande en dalende regten, thans door sir *Robert Peel* voorgesteld, een vast inkomend regt op vreemd graan in te voeren. De heer *Villiers* zal daarentegen de afschaffing van alle regten hoegenaamd op vreemd graan voorstellen. Vermits nog daarenboven bij een smaldeel der behoudende partij, de zoogenaamde hooge-tory's, het gevoelen stand grijpt, dat elke vermindering van de thans bestaande regten op vreemd graan tot verderf van den landbouw strekt, zal de minister *Peel* bij de verdediging zijner wet, met driederlei soort van vijanden te strijden hebben. De redevoering, waarbij die staatsman zijne voorstellen wegens deze zaak in de zitting van het huis van den 9den toegelicht heeft, muntte weder door gematigdheid uit. Hij heeft gezegd, dat indien men hem overtuigen kon, dat een vast inkomend regt op vreemd graan beter was, dan de naar den inlandschen marktprijs toe- en afnemende regten, hij geen oogenblik zou aarzelen, zijne tot nu toe gevolgde denkwijze te laten varen. Zulk een vast regt zou echter, volgens hem, in tijden van groote schaarschte, tot ongelegenheden aanleiding geven. Aan den anderen kant zou de geheel vrije invoer van vreemd graan, voor het geval dat de oogst zoowel in Engeland als op het vaste land zeer voordeelig was, de graanprijzen zoo laag doen dalen, dat de landbouwende stand daardoor in zeer veel ernstiger ongelegenheid zou komen, dan thans de fabrijkarbeiders door den hoogen prijs van het brood. Men moest, bij de beoordeeling van dien prijs, toch ook niet vergeten dat de dagloonen in Engeland veel hooger waren dan op het vasteland. Overigens heeft sir *Robert Peel* den thans in Engeland onder de lagere standen heerschenden nood, en de kwijning van het fabrijkwezen en den handel niet ontkend; die ramp echter was geenszins het gevolg van de graanwetten, maar van andere meer verwijderde oorzaken, zoo als de finantiele crisis in Noord-Amerika en de in 1840 opgewekte vrees voor eenen Europeschen oorlog. Volmondig heeft de heer *Peel* dan ook erkend, dat zijne wet de kwijning van handel en fabriekwezen niet zou wegnemen. Maar zelfs door eene geheele vrijverklaring van invoer van graan was dat kwaad niet te lenigen. De uitvoer van Britsche waren naar de landen, waaruit Engeland bijna uitsluitend vreemd graan trok, namelijk Duitschland, Nederland en Belgie, was onder het bestaande stelsel van jaar tot jaar toegenomen. De heer *Peel* gaf voorts nog te kennen dat hij meer regtstreeks pogingen tot opbeuring van handel en fabrijkwezen zou doen, en die pogingen schijnen in niets minder dan in eene algeheele herziening van het Engelsche tolsarief te zullen bestaan.

Gedurende de redevoering van den heer *Peel*, die drie uren achtereen duurde, heerschte er zoowel in als buiten de vergaderzaal ongewone spanning en oplettendheid. Voor de zaal hadden zich een overgroot aantal afgevaardigden van de vereenigingen tot geheele afschaffing der graanwetten geschaard, welke afgevaardigden gedeeltelijk de volgepropte zaal wilden binnendringen, zoodat de verstelling tusschen hen en de politie een oogenblik dreigde zeer ernstig te zullen worden. Bij het wegrijden is de heer *Peel* met onrustige kreeten van de zijde der volksmenigte ontvangen. De volksvergaderingen over de graanwetten worden zoo wel te Londen als in de andere fabrijksteden met grooten ijver voortgezet.

— Berigten uit New-York tot den 19den Januarij behelzen niets naders wegens de geschillen tusschen de Vereenigde Staten en Engeland. Het congres had zich in de laatste dagen met aangelegenheden van binnenlandschen aard, zoo als de wet tegen de bankbreuken, en die over het bankwezen, bezig gehouden. Te Cincinnati, in den staat Ohio, heeft het volk de kantoren van een viertal banken of bankiershuizen, wier papier door het hof van Ohio onwettig was verklaard, uit verbittering over de daardoor door de houders van zulk papier geledene schade, geplunderd en verwoest.

BELGIE.

BRUSSEL, den 14den Februarij.

De kamer der vertegenwoordigers heeft gisteren haren arbeid hervat en wel met de discussie over het crediet door den minister van binnenlandsche zaken gevraagd, voor den aankoop van het stoomschip *de British Queen*. De heer *Osy* heeft het eerst het woord gevoerd om zich tegen den gedanen aankoop van dit schip te verklaren. De vorige minister *Liedts* heeft te kennen gegeven dat er geen verband bestond tusschen den ontworpen aankoop tijdens hij aan het bestuur was, en den gedanen koop door den tegenwoordigen minister, terwijl hij voorts de aanmerkingen poogde te wederleggen door de centrale sectie gemaakt op hetgeen toenmaals onder zijn bestuur was gedaan. Daarop voerde de tegenwoordige minister *Nothomb* het woord tot verdediging der jongste handelingen van het bestuur ten deze, en gaf in den loop zijner rede te kennen, dat het gouvernement voornemens was, zoodra de aankoop van het stoomschip door de kamers zou bekrachtigd zijn, om eene openbare uitnoodiging te doen tot vorming eener kompagnieschap voor de overzeesche stoomvaart, aan welker tot standkoming hij niet twijfelde, zoodra van gouvernementswege eene eerste proeve met het bovengezegde stoomschip zou zijn genomen.

De discussie over deze zaak wordt heden voortgezet.

— Ook de senaat is thans bijeen en heeft verscheidene commissien tot onderzoek der bij denzelven aanhangige ontwerpen benoemd.

— De memorie van den auditeur militair *Gérard* ter verdediging der nagedachtenis van den generaal *Buzen* ziet thans het licht. Naar hetgeen de bladen er van zeggen, wordt de eer van den generaal in dit geschrift volkomen geregtvaardigd, en door authentieke documenten de valschheid der door de bladen geplaatste stukken bewezen. Volgens dezelve had de generaal *Buzen* werkelijk van 1806 tot 1814 deel van het fransche leger uitgemaakt, den rang van officier en het kruis van het legioen van eer verworven. De memorie wordt besloten met eene verklaring van de generaals *Evain*, *Duvivier*, *d'Hane*, de president van het hof van cassatie *de Gerlache*, de procureur bij dit hof *Leclerq* en van den heer *Quetelet*, houdende dat zij de in de memorie aangehaalde of ingelaschte documenten met de originele vergeleken en met deze overeenkomstig hebben bevonden.

Vreemd klinkt het hierbij, dat men nog gisteren in de bladen las, dat de fransche oorlogsminister maarschalk *Soult* uit zijne bureaux den ambtenaar verwijderd heeft die het certificaat betrekkelijk de dienst van den generaal *Buzen* afgeleverd heeft, 't welk in den *Patriote belge* het eerst is opgenomen geweest.

— *L'Indépendant* beweert dat de nieuwe oorlogsminister *de Liem* zich niet als kandidaat opwerpt om te Leuven in de plaats van zijn voorganger den generaal *Buzen*, tot lid van de kamer der vertegenwoordigers te worden gekozen. Intusschen verzekert het blad dat de oorlogsminister niet te min veel kans zou hebben dat de keus op hem viel.

— Van regeringswege is er bevel gegeven, om de verlovan bij de verschillende korpsen, welke met den eersten der volgende maand ten einde liepen, tot op den 1 Maart 1843 te verlengen.

— Bij een besluit van den 11den is de generaal-majoor *Anoul*, kommandant der brigade kurassiers, tot militairen gouverneur van Brussel benoemd geworden.

— Den 28 dezer maand zullen de debatten in het proces van het komplot eenen aanvang nemen. Men schijnt van die zaak nog al eenigen ophef te willen maken, en is deser dagen begonnen met de zaal, waarin het hof van assises zitting zal hebben, te vergrooten.

NEDERLANDEN.

[illegible] 16 Februarij.

Het heeft aan Zijne Majesteit den Koning behaagd, om, ter gelegenheid van het verblijf van Zijne Majesteit den Koning van Pruissen in de residentie, aan Hoogstdenzelven te verleenen het groot-

kruis der militaire Willems-orde, waarmede wijlen de Koning, Hoogstdezelfs vader, versierd was.

— Bij koninklijk besluit van den 10den Februarij jl., n°. 86, is Zijne Majesteit *Lodewijk Philips*, Koning der Franschen, benoemd tot ridder grootkruis der orde van den Nederlandschen Leeuw.

— Bij Koninklijk besluit van 10 Februarij jl., n°. 87, is Zijne Koninklijke Hoogheid Prins *Albert* van Saksen Coburg Gotha, gemaal van Hare Majesteit de Koningin van Groot-Brittannie, benoemd tot ridder groot-kruis der orde van den Nederlandschen Leeuw.

— Men schrijft uit Parijs, dat de Fransche gezant bij ons hof, de heer *de Boislecomte*, door Z. M. den Koning-Groothertog benoemd is tot ridder van de orde der Eikenkroon.

— Bij Koninklijk besluit van den 14den dezer is bepaald, dat, krachtens de wet van 27 December 1840 (*Staatsblad* n°. 78), voor het alsnog ongebezigd kapitaal van den Rhijnspoorweg eene inschrijving op het Grootboek der 5 pcts. werkelijke schuld zal worden geopend, waarvan de renten ten bate van dat fonds zullen komen, terwijl voorschreven kapitaal successivelijk, en niet dan naar mate daaraan behoefte zal wezen, door de zorg der ministers van Binnenlandsche zaken en van Financien zal worden te gelde gemaakt.

Zoo ook worden de gelden van het bijzonder fonds voor de droogmaking van het Haarlemmer-meer, voor zoo ver die gerekend worden niet dadelijk benoodigd te zijn, uit 's rijks kas uitgekeerd en in schatkistbiljetten aangelegd waarvan de renten insgelijks ten behoeve van dat fonds vallen.

Door een en anderen maatregel zijn voorgeschrevene fondsen aan derzelver bestemming bepaaldelijk toegewezen, en wordt een meer eenvoudige en eigenaardige staat van zaken ook ten deze daargesteld.

— Bij besluit van Z. M. den Koning-Groothertog, van den 6 dezer is het tarief voor de uit- en ingaande regten, voor het Groothertogdom Luxemburg, in werking gesteld den 12 November des vorigen jaars, afgeschaft en vervangen geworden door dat van den 20 Julij 1840.

— Bij Koninklijk besluit van den 20 Januarij ll. (*Staatsblad n°. 3*), is vastgesteld een tarief van een bruggeld, te heffen van alle schepen, vaartuigen en stoombooten tot de Rijnscheepvaart behoorende, bij de doorvaart der brug te Arnhem.

— De Afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal hebben zich vrijdag, zaturdag en maandag bezig gehouden met het onderzoek der in de vorige week aan haar aangeboden ontwerpen van wet nopens de conflicten en de pensioenen; ook heeft de Commissie tot de verzoekschriften eene bijeenkomst gehouden.

— In de vergadering van de Staten der provincie Noord-Holland van gisteren, is benoemd tot lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal de heer Mr. *C. A. den Tex*, ter vervanging van den heer *P. Huidekoper*, aan wien onlangs door Z. M. eervol ontslag uit die betrekking is verleend.

— Z. M. Koning *Willem Frederik Graaf van Nassau* heeft op nieuw een bewijs gegeven van zijne zucht tot bevordering van al wat schoon en goed is. Gelijk bekend is, worden er door den hoogleeraar *Blume* twee prachtwerken over de *plantvoortbrengselen der Nederlandsche kolonien* uitgegeven. Dienaangaande verneemt men, dat het Z. M. Koning *Willem Frederik* behaagd heeft, voor 25 exemplaren dier beide werken in te teekenen, tot een bedrag van 17,450 gulden, waardoor de heer *Blume* zal in staat gesteld worden, deze beide belangrijke werken te voltooijen. Voorts wil men, dat genoemde Vorst voornemens is, deze exemplaren ten geschenke te geven aan die hoogescholen en geleerde maatschappijen, zoo hier te lande als buiten dit Rijk, welke deze beide werken niet bezitten.

— Zijne Exc. de Minister van Binnenlandsche Zaken heeft onlangs aan de Gouverneurs der provincien verzocht, hem, vóór of uiterlijk op den 1 Julij aanstaande, te doen geworden de met de meest mogelijke naauwkeurigheid opgemaakte tabellen nopens de instellingen van weldadigheid in hunne provincie, over het dienstjaar 1841, en zulks overeenkomstig de laatst opgegevene modellen en voorschriften. Tevens zijn de gewestelijke besturen verzocht, weder te willen zorgen, dat *alle* besturen van instellingen van weldadigheid, omtrent welke inlichtingen worden verlangd, zonder eenige uitzondering, tot het verstrekken derzelve worden uitgenoodigd, en dat voorts op eene doeltreffende wijs pogingen worden aangewend, om te weeg te brengen, dat degenen, die vroeger daarmede in gebreke mogten zijn gebleven, thans tot het inzenden daarvan overgaan.

— Men verneemt dat ten gevolge van een met algemeene stemmen genomen besluit, in de algemeene vergadering der aandeelhouders van de Nederlandsche Maatschappij der Schoone Kunsten, aan den heer *J. J. van Rijkevorsel*, op zijn verzoek, ontslag en volledige decharge is verleend van zijne betrekking als bestuurder van gezegde Maatschappij, terwijl, bij een insgelijks met algemeene stemmen genomen besluit van gezegde vergadering, de heer *J. W. ten Hagen*, boekhandelaar en agent van voornoemde Maatschappij te 's Hage, is benoemd tot bestuurder, welke die functien reeds heeft aanvaard en met alle verder beheer is belast. De firma is thans geworden *J. W. ten Hagen en Comp.*

— Binnen weinige dagen zal te Amsterdam het licht zien het eerste stuk van: *Het Instituut, of Verslagen en Mededeelingen, uitgegeven door de vier klassen van het Koninklijk Nederlandsch Instituut van Wetenschappen, Letterkunde en Schoone Kunsten, voor het jaar* 1841. Dit tijdschrift is bestemd, om op eene meer bespoedigende wijs ter kennisse van het publiek te brengen al die voorvallen en verrigtingen, tot welker bekendmaking de gedenkschriften der klassen minder geschikt moeten worden beschouwd, zoo als ook daarin zullen worden opgenomen de verslagen der openbare zittingen, door de onderscheidene klassen te houden. Hetzelve zal op onbepaalde tijden worden uitgegeven.

— Curatoren van het stads athenæum te Deventer hebben een drietal zamengesteld, bestaande uit de heeren: 1°. *P. L. Rijke*, Professor in de wiskunde te Maastricht; 2°. *C. J. Matthes*, lector in de wis- en natuurkunde te Amsterdam; en 3°. *A. I. Boon*, om daaruit eene keuze te doen ter vervulling der vacature, ontstaan door het overlijden van den hoogleeraar in de wis- en natuurkunde, den heer *Vorsselman de Heer*.

— Men leest in de Amsterdamsche *Stads Courant*:

» Gelijk uit de officiele berigten blijkt, zijn onze rivieren thans geheel vrij van ijs, en is het gevaar, met hetwelk de groote hoeveelheid sneeuw, gedurende de laatste helft des winters, in de hoogere deelen van Europa gevallen, de lage streken aan de riviermonden bedreigde, dus, onder de zorg der Goddelijke Voorzienigheid, grootendeels afgewend. Ook in den omtrek dezer stad heeft het ijs zich buitengemeen snel opgeruimd. Vrijdag middag werd het nog op sommige plaatsen door voetgangers gepasseerd en Zaturdag ochtend waren IJ en Amstel geheel open. Gisteren heeft de stoomboot *Mercurius* reeds eenen proeftogt naar Zaandam gedaan, heden heeft zij hare regelmatige beurtvaarten hervat. Langs den Amstel ziet men heden de veerschuiten en andere schepen insgelijks als naar gewoonte varen. »

— Men schrijft uit Haarlem: » In verschillende landen hebben de werktuigkundigen en beoefenaars der natuurkundige wetenschappen zich reeds sedert geruimen tijd bezig gehouden met het onderzoek, of en hoedanig het electro-magnetismus, dat is, het magnetismus, opgewekt door de zoogenaamde galvanische electriciteit, als beweegkracht kan worden aangewend, zonder, voor zoo ver althans bekend is, de menigvuldige bezwaren, welke zich daarbij opdoen, genoegzaam te hebben kunnen verwinnen. Het is den heer Mr *P. Elias*, cantonregter alhier terstede, gelukt, een werktuig zamen te stellen, hetwelk door de natuurkracht wordt bewogen, en aan alle vereischten schijnt te voldoen. Eene beschrijving van hetzelve, met naauwkeurige berekeningen ter aanwending van het electro-magnetismus, welk een en ander gewisselijk de algemeene belangstelling zal tot zich trekken, ziet het licht en is dezer dagen verkrijgbaar gesteld bij de heeren boekhandelaren de erven *F. Bohn* alhier ter stede. Men mag zich vleijen, dat de hoogstvernuftige wijs, waarop door den heer *Elias* het electro-magnetismus is toegepast, zoo wel voor de wetenschappen, als voor het werkdadige gebruik, belangrijke gevolgen zal hebben, en dat alzoo die toepassing eenmaal zal leiden tot eene meer algemeene en nuttige aanwending van het electro-magnetismus, als een eenvoudig en, vooral bij meerdere volmaking der toestellen ter voortbrenging van galvanische electriciteit, weinig kostbaar middel van beweegkracht. »

In de *Staats-Courant* van den 7den dezer las men het volgend berigt:

» Wij meenen het zeevarend publiek geen ondienst te doen, met deszelfs aandacht te vestigen op de kaarten onzer zeegaten en kustverlichtingen, die in de laatste tijden door de zorg of van wege het Departement van Marine zijn in het licht verschenen, en, zoowel bij dat departement als bij de directien der marine, verkrijgbaar zijn gesteld; dezelve zijn:

1°. hydrographische kaart der Texelsche zeegaten en vaarwaters, 1840, in twee bladen, verkrijgbaar, de kaart met de beschrijving voor *f* 2,25; 2°. hydrographische kaart der zeegaten van de Goedereede en Maas, 1839, verkrijgbaar, de kaart met beschrijving voor *f* 1,25, en 3°. kaart van de kust- oever- en havenverlichtingen in het Koningrijk der Nederlanden, door de luitenants ter zee van de tweede klasse, *A. van Rhijn* en *A. R. Blommendal*, 1841, voor *f* 1,25, waarop men met een oogopslag kan ontwaren in welke rigting en tot op welken afstand ieder licht zigbaar is en zich uitstrekt; zullende voorts binnen twee à drie weke worden verkrijgbaar gesteld de hydrographische kaart van het Brouwershavensche zeegat, Roompot en Oosterschelde, met de beschrijving, voor *f* 1,25; terwijl eene verbeterde en vermeerderde hydrographische kaart der monden van de Schelde met beschrijving onder handen is. Deze kaarten onderscheiden zich niet alleen door derzelver zorgvuldige bewerking en naauwkeurigheid, waarvoor de bekende kunde en ervarenheid in het vak der hydrographie van den bewerker, den verdienstelijken luitenant ter zee *A. van Rhijn*, de beste waarborgen oplevert, [illegible] ook door derzelver goede gravure; terwijl de beschrijvingen [illegible] meeste zorg zijn vervaardigd. Voorts zijn de prijzen dezer [illegible] ten voordeele van de scheepvaart, zoo laag mogelijk gesteld, [illegible]ger dan vroeger, toen dezelve in den handel verkrijgbaar waren, zoodat de kaart der zeegaten van Texel, vroeger kostende [illegible] thans zoo veel vermeerderd en verbeterd, met de beschrijving slechts *f* 2,25 kost, de kaart der zeegaten van de Goedereede en Maas, voorheen kostende *f* 6, thans vermeerderd en verbeterd, met de beschrijving, voor *f* 1,25 verkrijgbaar is, en de kaart van het Brouwershavensche zeegat, Roompot en Oosterschelde, vroeger *f* 3,50, thans mede vermeerderd en verbeterd, met de beschrijving, op *f* 1,25 zal komen te staan.'',

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (15 *Februarij*) waren genoteerd: Ned. 2½ pCt. 52¼, 5/16; dito 5 pCt. 101, 100 15/16; Kansbill. 26 drie zest.; Syndik. 4½ pCt. 92½, zeven zest.; dito 3½ pCt. 77⅞; Handelm. 157⅞; O. I. 5 pCt. 99, 98 15/16, ⅞; Ardoins 22 drie achtste, 5/16; dito coupon 24⅛, 23⅞; Fr. uitgest. 5¾; oude Russen 105⅝; dito 4 pCt. 89⅝; Amerika Bankact. 7; Mexiko 32½, 33, 32⅞.

*** GEHUWD:

KAREL FRANS CHRISTIAAN PORTENGEN,
Constructeur bij 's lands Timmerwerf,
MET
WILHELMINA CORNELIA JOHANNA BLANCKERS PASQUÉ.

SOURABAYA, 24 September 1841.

*** Heden overleed alhier onze geliefde Moeder en Behuwdmoeder SARA VAN DER TEEN, Weduwe den Heer REINIER MOOLENBERGH, in den gezegenden ouderdom van ruim 83 jaren.

BREDA, *Uit aller naam*,
12 Februarij 1842. G. MOOLENBERGH.

VERLOREN

tusschen REIJEN en OOSTERHOUT een REISBOEKJE, *met zwart lederen band*, inhoudende, behalve eenige Reisnotitiën, ÉÉN RUSSISCHE benevens VIJF of ZES andere verschillende COUPONS. De eerlijke vinder wordt verzocht dezelve bij de Uitgevers dezes terug te brengen en zal daarvoor eene goede belooning genieten.

*** Het MAGAZIJN van den Ondergeteekende, hetwelk nog in alle mogelijke artikelen goed voorzien is en tot zeer civiele prijzen verkoopt, zal uiterlijk tot Zaturdag den 19. dezer uitgepakt blijven.

S. SCHARZMAN,
Hôtel de Kroon te Breda.

Verkoop bij Geregtelijke Uitwinning.

Ten verzoeke en vervolging van Vrouwe MARIA JOHANNA FRANÇISCA VAN BEUGEN, Weduwe van den Heer BERNARDUS ADRIANUS KERSTENS, Partikuliere, wonende te *Breda*, en ten lasten van JOHANNES REUVERS, thans Veldwachter te *Standaarbuiten*, zal, op Dingsdag den 22. Maart aanstaande, des voormiddags ten *tien ure*, ter openbare teregtzitting der Arrondissements-Regtbank te *Breda*, worden overgegaan tot den Verkoop, bij Geregtelijke Uitwinning, aan den meestbiedende en hoogstafmijnende, van:

Eene HUIZINGE en ERVE, staande en gelegen te *Breda*, aan de Keizersbrug, op de zuidzijde van de Oude Vest, met den HOF daarachter gelegen, zoo als die daaraan behoort en in houten Gelinten of Heiningen bepaald en gelegen is; op het Kadaster bekend Sectie B, N°. 994, groot 2 Roeden, 82 Ellen, thans bewoond en in gebruik bij JOHAN ULRICH BENTZ, Geweermaker.

De Prokureur van de Executante,
MICHIELSEN.

TE KOOP:

BESTE EIKEN HEESTERS, à 25 Cents 't stuk
en ZWARE EIKEN FLUITEN, à 2 Cents 't stuk,
Vrachtvrij te Zundert geleverd.
Te bevragen bij J. VAN MECHELEN, in *den Engel* te *Zundert*, of bij den Notaris KEYSERS te *Brecht*.

AVIS. — La PATE pectorale balsamique DE REGNAULD AINÉ, pharmacien à Paris, rue Caumartin, 45, ayant été CONTREFAITE dans divers pays, **L. FRERE**, élève et successeur de Regnauld aîné, déclare que suivant acte authentique il est le seul propriétaire de la véritable recette de ce pectoral.

Pour éviter toute méprise, les consommateurs sont prévenus que cette pâte ne se vend qu'en boites scellées du cachet ci-contre.

L. FRERE ÉLÈVE ET SUCCESSEUR DE REGNAULD AINÉ.

Dépôt dans toutes les Villes.

*** Bij BROESE & COMP. te *Breda*, staat de INTEEKENING open op de volgende *WERKEN*:

DICTIONNAIRE DE CONVERSATION à l'usage des Dames et des Jeunes Personnes, ou complément nécessaire de toute bonne éducation; publié sous la direction *de M. W. Duckett.*

L'ouvrage complet, illustré de 1200 charmantes figures, et orné de 24 cartes géographiques coloriés, forme 10 volumes petit in-8° anglais d'environ 450 pages. Prix de chaque volume. . *f* 2,00.

LE JARDIN DES PLANTES, description et moeurs des mammifères de la menagerie et du museum d'histoire naturelle; avec gravures et culs-de-lampe imprimés *dans le texte* par M. BOITARD. 1 fort vol. 8°. . . . . *f* 9,00.

HOMÈRE ILLUSTRÉ. Traduction nouvelle entièrement conforme au texte grec, accompagnée de notes, d'explication et de commentaires, précédée d'une vie d'Homère et d'une introduction à l'Iliade et à l'odyssée, par EUGÈNE BARESTE.

Cet ouvrage in grand 8°, formera deux magnifiques volumes, imprimés sur papier superfin, ornés de 300 vignettes gravées sur bois et intercalées dans le texte, et de 24 sujets tirés à part.

Les deux volumes seront divisés en 68 livraisons; chaque livraison sera composée d'une couverture illustrée, de 16 pages de texte, avec 5 ou 6 vignettes, ou de 8 pages de texte avec un grand sujet tiré à part.

Le prix de chaque livraison est de . . . . 17½ Cents.

LES FABLES DE FLORIAN illustrées par J. J. GRANDVILLE, Précédées d'une Notice par M. P.-J. STAHL.

Ces fables seront imprimés dans le format des *Fables de La Fontaine* de Grandville, et en caractères neufs de la fonderie de MM. DUMONT ET C°. Le papier, de la fabrique *du Marais*, sera pareil à celui du prospectus. L'ouvrage sera publié en 40 livraisons, composées chacune de huit pages d'impression et de deux grandes gravures tirées à part du texte.

Le prix de la livraison est de . . . . 17½ Cents.

LES BELGES ILLUSTRES par ALTMEIJER, ALVIN, BARON, Baron BOGAERTS de REIFFENBERG, et autres écrivains Célèbres; un vol. grand in-8°. 50 gravures à part du texte d'après RUBENS, VAN DIJCK, TENIERS, WAPPERS, DE KEIJSER, etc.

Le volume renfermera 50 livraisons, et sera divisé en series de 25 livraisons; chaque livraison à . . . . 17½ Cents.

MYTHOLOGIE PITTORESQUE ou histoire méthodique universelle des faux dieux de tous les peuples anciens et modernes, présentant un exposé des croyances fabuleuses de la plupart des nations, indiquant les noms, l'origine, la puissance, les temples, le culte et les fêtes de leurs diverses divinités; le tout rangé dans un ordre entièrement neuf. Par J. ODOLANT-DESNOS. 1 volume grand in-8°, imprimé à deux colonnes, sur beau papier jésus velin satiné orné de 30 gravures sur acier. Troisième édition.

L'ouvrage formera trente-quatre livraisons.

Chaque livraison sera composée d'une feuille de texte et d'une gravure, pour les trente premières livraisons.

Prix de la livraison à . . . . 17½ Cents.

MEMORIAL DE SAINTE-HÉLÉNE par le Cte DE LAS CASES, illustré de 500 dessins par CHARLET, suivi de NAPOLEON dans l'exil par M.M. O'MÉARA et ANTOMARCHI.

L'ouvrage complet formera deux beaux volumes publiés en 116 livraisons, dans le même format et faisant suite aux histoires de NAPOLÉON illustrées par M. H. VERNET et RAFFET; ornés de 500 gravures par CHARLES et de 20 grandes vignettes tirées séparément.

Chaque livraison contiendra huit ou seize pages de texte et cinq ou six gravures.

Le prix de chaque livraison est. . . . . *f* 0,25.

SCÈNES DE LA VIE privée et publique *des animaux*: — les animaux peints par eux mêmes et dessinés par un autre, études de moeurs contemporaines, publiées sous la direction de M. P. I. STAHL avec la collaboration de divers auteurs renommés; 100 gravures à part du texte par GRANDVILLE.

L'Ouvrage formera un volume grand in-8°, composé de 50 livraisons, à raison de . . . . *f* 0,25.

JÉRUSALEM DÉLIVRÉE, édition illustrée par BARON et CELESTIN NANTEUIL.

L'Ouvrage, orné de 150 vignettes, de 20 magnifiques planches tirées séparément sur papier de Chine, d'après les dessins de M. M. BARON et NANTEUIL, gravées par les premiers artistes français, forme un magnifique volume grand in-8°, papier vélin jésus glacé satiné. à . . . . *f* 7,00.

GALERIE DES CONTEMPORAINS ILLUSTRES, par un homme de rien, avec une lettre preface par M. DE CHATEAUBRIAND.

Tout ce que la France, la Belgique et l'étranger comptent d'illustrations dans la politique et dans la littérature, dans les sciences et dans les beaux-arts, figuré dans cette galerie, qui se composera d'environ cent vingt livraisons formant deux magnifiques volumes albums imprimés avec un luxe remarquable, sur beau papier velin satiné.

Chaque livraison, de huit pages grand in-8°, sur deux colonnes, contenant la matière d'une biographie complète et un superbe portrait dessiné par M. CH. BAUGNIET, se vend au prix de. . . *f* 0,20.

L'HISTOIRE DE BELGIQUE ILLUSTRÉE par TH. JUSTE, cet ouvrage sera publié en 80 livraisons et formera un magnifique volume grand in-8°, sur papier velin.

Il paraîtra au moins chaque semaine une livraison, contenant une forme de texte et plusieurs vignettes, fleurons et culs-de-lampe imprimés dans le texte.

Le point de départ de cet histoire est l'arrivée des Germains en Belgique et la limite la révolution de 1830.

Chaque livraison se vend au prix de . . . . . *f* 0,15.

HISTOIRE DE LA REVOLUTION FRANÇAISE, par F.-A. MIGNET, illustrée d'après RAFFET et autres célèbres artistes.

L'Ouvrage est illustrée de 200 vignettes d'après RAFFET et autres artistes célèbres, imprimés dans le texte, et forme un beau volume grand in-8°. . . . . *f* 0,50.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.